

Tisdagen den 2 februari

Kl. 15.00

1 § Justerades protokollet för den 25 januari.

2 § Upplästes följande inkomna skrivelse:

Till riksdagen

Undertecknad anhåller härmed om ledighet från riksdagsarbetet under tiden den 6 februari – den 7 mars 1988 på grund av utlandsresa.

Stockholm den 27 januari 1988

Nils G Åsling

Framställningen bifölls av kammaren.

Talmannen anmälde att *Stina Eliusson* (c) skulle tjänstgöra som ersättare för Nils G Åsling.

3 § Svar på interpellation 1987/88:159 om situationen för dialyspatienter

Anf. 1 Socialminister GERTRUD SIGURDSEN:

Herr talman! Alf Svensson har frågat mig om jag ämnar vidta några åtgärder för att garantera att alla patienter som är i behov av dialysbehandling skall få sådan.

Anledningen till Alf Svenssons interpellation är en uppgift, lämnad vid ett symposium i Svenska Läkaresällskapets etiska delegation, om att endast ca 40 % av alla de patienter som skulle ha en objektiv medicinsk nytta av dialysbehandling får sådan behandling. Jag har tagit del av den diskussion som fördes vid detta tillfälle. Bl. a. redovisades då att ungefär 3 000 patienter erhöll dialysbehandling. Av dessa beräknades ungefär 10 % så småningom få njurtransplantat. Av diskussionen framgick också att vid den kraftiga utbyggnad som skett av dialysvården har de yngre patienterna – mellan 16 och 64 år – i stort sett blivit omhändertagna medan andelen patienter över 70 år är relativt sett sämre tillgodosedd.

Jag vill framhålla att aktiv uremivård vid kronisk njursvikt omfattar två olika typer av behandling – dialys och njurtransplantation. Enligt socialstyrelsens uppfattning bör alla patienter som från medicinsk synpunkt är lämpade för transplantation erbjudas sådan behandling som huvudalternativ.

I Sverige tillämpas strikta medicinska kriterier för urval av patienter till dialys. Någon övre åldersgräns finns inte definierad. Däremot kan det ibland vara så att en patient i högre ålder som får njursvikt inte har någon nytta av en dialys som är en för patienten krävande behandlingsform, t. ex. beroende på att han eller hon också har andra sjukdomar.

En kraftig utbyggnad av resurserna för den aktiva uremivården har ägt rum alltsedan början av 1970-talet. Antalet patienter i aktiv uremivård har likaledes ökat kraftigt, en ökning som motsvarar drygt 50 % under 1970-talet. Tillväxten har fortsatt under 1980-talet. Antalet njurtransplantationer per år har mer än fördubblats i Sverige från år 1970 då antalet var 146 till år 1986 då antalet uppgick till 348. Även vid en internationell jämförelse har expansionen av den aktiva uremivården i Sverige varit stor.

Jag kan nämna att under 1985 var antalet patienter i aktiv uremivård 2 656. Av dessa dialysbehandlades 45 %, och de övriga 55 % hade ett fungerande transplantat. Av de patienter som togs in i aktiv uremivård var 48 % över 60 år när behandlingen – framför allt dialys – påbörjades.

Genom den allt bättre överlevnaden för patienter i aktiv uremivård – dialys eller med fungerande transplantat – växer deras antal kontinuerligt. Detta leder automatiskt till att antalet dialysbehandlingar ökar, vilket sjukvårdshuvudmännen beaktar i sin dimensionering av uremivården. Jag vill också nämna att en mycket noggrann rapportering görs av alla patienter som blir föremål för aktiv uremivård. Eftersom vi på detta sätt har goda kunskaper om utvecklingen är jag för närvarande inte beredd att vidta åtgärder.

Anf. 2 TALMANNEN:

Med anledning av Alf Svenssons ledighet tar hans ersättare Mats Odell emot svaret.

Anf. 3 MATS ODELL (c):

Herr talman! Jag vill tacka socialministern för svaret. Hon redovisar en imponerande utveckling vad gäller vården av de kroniskt njursjuka. Men, herr talman, jag finner ingenstans i svaret att socialministern motsäger uppgiften i interpellationen att endast ca 40 % av alla de patienter som skulle ha en objektiv medicinsk nytta av dialysbehandling får sådan behandling.

Vid det symposium som Läkaresällskapets etiska delegation höll den 10 november förra året menade professor Carl-Magnus Kjellstrand från medicinska kliniken vid Karolinska sjukhuset att man i t. ex. England gör en närmast hänsynslös prioritering. Patienter över 55 års ålder har väldigt små möjligheter att få långtidsbehandling med konstgjord njure.

Vid symposiet framkom, som socialministern också konstaterade, att de yngre patienterna i Sverige i stort sett har fått sina behov tillgodosedda och blivit omhändertagna, medan patienter över 70 år är relativt sämre tillgodosedda. Visserligen är det en klar trend att allt äldre patienter får dialys, men i stort sett är resurserna också i Sverige vikta för människor i aktiv ålder, menade professor Kjellstrand.

Gamla människor som, förutom njurproblem, har någon annan kronisk sjukdom, t. ex. hjärt-kärlsjukdom, är exempel på patienter som inte kommer på tal för behandling med konstgjord njure. Det finns helt enkelt inte tillgängliga resurser. Detta gäller, såvitt jag förstår, speciellt utanför de stora

städerna. I Stockholmsområdet, Göteborg och Malmö lär behovet vara väl tillgodosett, medan det i glesbygdsområdena och vid de mindre länssjukhusen är sämre ställt. Dessutom anser man att nyttan av behandlingen är kortvarig. Om patienten är över 70 år när dialysen inleds, finns en 90-procentig sannolikhet för att vederbörande är död inom sex år. Å andra sidan, herr talman, är medellivslängden för män i Sverige ca 74 år.

I dag kostar dialysverksamheten i Sverige ca 700 milj. kr. om året. Enligt professor Kjellstrand skulle summan stiga till totalt ca 2 miljarder kronor årligen om alla som kunde ha nytta av behandling med konstgjord njure också fick sådan. Ytterst tycks alltså nyttan bedömas i termer av långtidsöverlevnad.

I t. ex. USA är det mycket vanligare att också gamla människor får dialysbehandling. Enligt professor Kjellstrand, som har egna erfarenheter även därifrån, fungerar behandlingen utmärkt även om patienten är gammal. Även om det antal år som man kan ge människor ett nytt liv är relativt litet, innebär dialysen självfallet en förbättrad livskvalitet.

Jag måste alltså, mot bakgrund av de hittills oemotsagda uppgifterna att ca 60 % av patienterna över 64 år inte får sina dialysbehov tillgodosedda, fråga socialministern: Är detta acceptabelt? Vore det inte angeläget att försöka tillgodose alla de behov som finns?

Anf. 4 Socialminister GERTRUD SIGURDSEN:

Herr talman! Jag tycker att det skett en imponerande utveckling på detta område, liksom på många andra områden.

Låt mig angående de siffror som anges i interpellationen, att endast 40 % av dem som skulle ha medicinsk nytta av dialys får sådan, säga att socialstyrelsen ställer sig tveksam och frågande inför denna uppgift. Därför har socialstyrelsen också inför mitt interpellationssvar ringt runt till ett stort antal regionsjukhus och länssjukhus. Man ger en samstämmig bild i detta sammanhang, nämligen att man ger dialys till alla som bedöms ha god nytta av sådan och som bedöms kunna klara av den påfrestning som dialys innebär. Det kan vara andra sjukdomar, som jag sade i mitt svar, eller ett svagt allmäntillstånd, som gör att det inte passar att ge dialys. Man är alltså förvånad över uppgifterna i interpellationen. Det har inte heller redovisats vad dessa uppgifter grundar sig på och hur man har kommit fram till en sådan beräkning.

Man kan inte heller verifiera att det skulle kosta ca 700 milj. kr.

Jag finner alltså inte något stöd för de uppgifter som har framförts vid symposiet. Och det finns ingen övre åldersgräns i de här sammanhangen.

Jag har personligen erfarenheter av detta. Jag har en bror som är 77 år och som utan svårigheter började sin dialysbehandling vid 75 års ålder, även om det inte är något som gäller generellt.

Det finns inget i de undersökningar som vi har gjort via socialstyrelsen som stämmer med den bild som har framkommit vid symposiet.

Anf. 5 MATS ODELL (c):

Herr talman! Jag är väldigt glad över det svar som jag nu får. Socialstyrelsen kan tydligen efter en rundringning konstatera att tillräckliga resurser

Prot. 1987/88:60
2 februari 1988

Om situationen för dialyspatienter

finns. Vi får hoppas att de siffror som har framkommit vid symposiet är felaktiga.

Jag ber att få tacka socialministern för den här redovisningen och hoppas att debatten går vidare och att eventuella brister som finns kan avhjälpas. Det tycks gälla framför allt glesbygderna. Om det inte finns tillräcklig kapacitet där, gör man en prioritering utifrån bedömningar där åldern tycks spela en viktig roll.

Överläggningen var härmed avslutad.

4 § Föredrogs och hänvisades

Redogörelse

1987/88:15 till finansutskottet

5 § Föredrogs och hänvisades

Motionerna

1987/88:K201–K229, K301–K314, K401–K435, K501–K513, K601–K604, K606–K625, K701–K707, K708 utom yrkande 4. K801–K816, Kr231 yrkande 2 och Kr244 yrkande 2

till konstitutionsutskottet

1987/88:Fi201–Fi232, Fi301–Fi324, Fi401–Fi420, Fi501–Fi508, Fi601–Fi618 och Fi701–Fi716

till finansutskottet

1987/88:Sk301–Sk491, Sk501–Sk580, Sk701–Sk731, Sk801–Sk838 och Sk901–Sk905

till skatteutskottet

1987/88:Ju201–Ju229, Ju301–Ju304, Ju401–Ju413, Ju501–Ju514, Ju601–Ju621, Ju701–Ju721, Ju801–Ju820 och K605

till justitieutskottet

1987/88:L201–L215, L301–L303, L401–L422, L501–L508, L601–L624, L701–L729, L801–L804 och L901–L904

till lagutskottet

1987/88:U201–U225, U301–U310, U401–U412 och U501–U540

till utrikesutskottet

1987/88:Fö201–Fö210, Fö301–Fö304, Fö401–Fö430, Fö501–Fö534, Fö601–Fö608 och Fö701–Fö723

till försvarsutskottet

1987/88:Sf201–Sf343, Sf401–Sf422 och Sf501–Sf541

till socialförsäkringsutskottet

1987/88:So201–So279, So401–So457, So459–So507, So601–So642, So701–So709, So710 utom yrkande 1 och So711–So716

till socialutskottet

1987/88:Kr201–Kr230, Kr231 utom yrkande 2, Kr232–Kr243, Kr244 utom yrkande 2, Kr245–Kr331, Kr401–Kr428, Kr501–Kr507, K708 yrkande 4 och Ub504

till kulturutskottet

1987/88:Ub201–Ub402, Ub501–Ub503, Ub505–Ub664, Ub666–Ub740
och Ub801–Ub818
till utbildningsutskottet
1987/88:T201–T228, T301–T347, T401–T440, T501–T536, T601–T612,
T701–T709, T801–T814 och T901–T937
till trafikutskottet
1987/88:Jo201–Jo289, Jo301–Jo314, Jo401–Jo432, Jo501–Jo535, Jo601–
Jo608, Jo701–Jo875, Jo901–Jo905 och So710 yrkande 1
till jordbruksutskottet
1987/88:N201–N337 och N401–N452
till näringsutskottet
1987/88:A201–A268, A401–A493, A601–A619, A701–A750 och A801–
A811
till arbetsmarknadsutskottet
1987/88:Bo201–Bo265, Bo301–Bo312, Bo401–Bo432 och Bo501–Bo546
till bostadsutskottet

Prot. 1987/88:60
2 februari 1988

---

6 § Anmäldes och bordlades

Motionerna

med anledning av prop. 1987/88:50 om trafikpolitiken inför 1990-talet

1987/88:Sk28 av Sten-Ove Sundström m. fl. (s)

1987/88:Sk29 av Wiggo Komstedt (m)

1987/88:Sk30 av Carl Bildt m. fl. (m)

1987/88:T8 av Bengt Silfverstrand och Hans Pettersson i Helsingborg (s)

1987/88:T9 av Martin Segerstedt m. fl. (s)

1987/88:T10 av Kurt Ove Johansson och John Johnsson (s)

1987/88:T11 av Nils Erik Wååg (s)

1987/88:T12 av Åke Gustavsson m. fl. (s)

1987/88:T13 av Ewy Möller och Bertil Danielsson (m)

1987/88:T14 av Rune Thorén (c)

1987/88:T15 av Ture Ångqvist och Claes Rensfeldt (s)

1987/88:T16 av Rune Thorén och Ulla Tillander (c)

1987/88:T17 av Agne Hansson m. fl. (c. fp. vpk)

1987/88:T18 av Görel Bohlin (m)

1987/88:T19 av Ulla Johansson m. fl. (s)

1987/88:T20 av Sylvia Lindgren och Sverre Palm (s)

1987/88:T21 av Sylvia Lindgren och Sverre Palm (s)

1987/88:T22 av Anna Wohlin-Andersson och Marianne Karlsson (c)

1987/88:T23 av Åke Wictorsson och Oskar Lindkvist (s)

1987/88:T24 av Jerry Martinger och Gunnel Liljegren (m)

1987/88:T25 av Roland Sundgren m. fl. (s)

1987/88:T26 av Margareta Persson och Lena Öhrsvik (s)

1987/88:T27 av Berit Löfstedt m. fl. (s)

1987/88:T28 av Berit Löfstedt och Helge Hagberg (s)

1987/88:T29 av Magnus Persson m. fl. (s)

1987/88:T30 av Anders Andersson och Karin Falkmer (m)

1987/88:T31 av Ulla-Britt Åbark (s)

- 1987/88:T32 av Lennart Nilsson och Nils T Svensson (s)
1987/88:T33 av Kristina Svensson och Bo Finnkvist (s)
1987/88:T34 av Nils-Olof Gustafsson och Margareta Winberg (s)
1987/88:T35 av Nils G Åsling (c)
1987/88:T36 av Nils Erik Wååg och Börje Nilsson (s)
1987/88:T37 av Evert Svensson m. fl. (s, m, fp, c)
1987/88:T38 av Ingrid Hemmingsson (m)
1987/88:T39 av Ingrid Hemmingsson (m)
1987/88:T40 av Stig Alemyr m. fl. (s)
1987/88:T41 av Jan Hyttring och Bertil Jonasson (c)
1987/88:T42 av Jan Hyttring m. fl. (c, m, fp)
1987/88:T43 av Sigge Godin och Hans Lindblad (fp)
1987/88:T44 av Bengt Silfverstrand och Hans Pettersson i Helsingborg (s)
1987/88:T45 av Sylvia Pettersson (s)
1987/88:T46 av Ulla Orring (fp)
1987/88:T47 av Sigge Godin och Hans Lindblad (fp)
1987/88:T48 av Olof Johansson m. fl. (c)
1987/88:T49 av Per-Ola Eriksson (c)
1987/88:T50 av Anna Wohlin-Andersson (c)
1987/88:T51 av Gunnel Jonäng och Nils G Åsling (c)
1987/88:T52 av Gunnel Jonäng och Nils G Åsling (c)
1987/88:T53 av Görel Bohlin (m)
1987/88:T54 av Görel Bohlin och Olle Grahn (m, fp)
1987/88:T55 av Olle Svensson m. fl. (s, fp, c)
1987/88:T56 av Ingrid Ronne-Björkqvist och Carl-Johan Wilson (fp)
1987/88:T57 av Kenth Skårvik och Leif Olsson (fp)
1987/88:T58 av Sigge Godin (fp)
1987/88:T59 av Lars De Geer (fp)
1987/88:T60 av Lars De Geer (fp)
1987/88:T61 av Lars De Geer (fp)
1987/88:T62 av Gudrun Norberg och Lars Ernestam (fp)
1987/88:T63 av Gudrun Norberg och Lars Ernestam (fp)
1987/88:T64 av Sigge Godin (fp)
1987/88:T65 av Ingemar Eliasson m. fl. (fp)
1987/88:T66 av Lars Werner m. fl. (vpk)
1987/88:T67 av Lars Werner m. fl. (vpk)
1987/88:T68 av Karl-Erik Persson m. fl. (vpk)
1987/88:T69 av Karl-Erik Persson m. fl. (vpk)
1987/88:T70 av Viola Claesson (vpk)
1987/88:T71 av Tore Claesson m. fl. (vpk)
1987/88:T72 av Björn Samuelson (vpk)
1987/88:T73 av Ove Karlsson m. fl. (s)
1987/88:T74 av Ylva Annerstedt (fp)
1987/88:T75 av Börje Stensson och Karl-Göran Biörsmark (fp)
1987/88:T76 av Lars De Geer (fp)
1987/88:T77 av Karl Erik Olsson och Ingbritt Irhammar (c)
1987/88:T78 av Görel Thurdin och Martin Olsson (c)
1987/88:T79 av Jan Sandberg (m)

1987/88:T80 av Anders G Högmark m. fl. (m, fp, c)
1987/88:T81 av Bo Lundgren m. fl. (m)
1987/88:T82 av Hans Dau (m)
1987/88:T83 av Rolf Clarkson m. fl. (m)
1987/88:T84 av Rolf Clarkson m. fl. (m)
1987/88:T85 av Rolf Clarkson m. fl. (m)
1987/88:T86 av Rolf Clarkson m. fl. (m)
1987/88:T87 av Rolf Clarkson m. fl. (m)
1987/88:T88 av Rolf Clarkson m. fl. (m)
1987/88:T89 av Carl Bildt m. fl. (m)
1987/88:T90 av Gunnel Jonäng (c)
1987/88:T91 av Göthe Knutson och Gullan Lindblad (m)
1987/88:T92 av Iris Mårtensson (s)
1987/88:T93 av Inger Hestvik (s)
1987/88:T94 av Görel Thurdin och Börje Hörnlund (c)
1987/88:T95 av Mats Odell (c)

Prot. 1987/88:60
2 februari 1988

Meddelande om interpellation

7 § Meddelande om interpellation

Meddelades att följande interpellation framställdes

den 2 februari

1987/88:172 av *Margareta Andrén* (fp) till kommunikationsministern om vägtransporterna av farligt gods:

Varje dag transporteras i 35 tankbilar flygbensin från Värtahamnen i Stockholm till Arlanda. Varannan minut passerar en tankbil någon av tullarna, och då och då rullar ett SJ-tåg genom staden med 40 ton tunga vagnar med kondenserad gas.

Nyligen inträffade bl. a. en tankbilsolycka vid en av infarterna till Stockholm, och tidigare inträffade en dödsolycka då en tankbil välte i en av stadens rondeller. Oroväckande är att antalet bilar som passerar Stockholms innerstad fortsätter att öka. Under 1987 skedde en ökning med 30 000 bilar till 590 000. Detta bidrar kraftigt till olycksriskerna i Stockholmstrafiken. Ingen vet heller i dagens läge hur stora mängder farligt gods som forslas genom Stockholms stad och län.

Ett av de större problemen, utöver att farligt gods transporteras på våra vägar, är nämligen att många bilar har så bristfälliga handlingar att man vid en olycka inte vet vad bilen innehåller och hur man därför skall förfara i räddningsarbetet. Ofta anmäls inte ens att det finns farligt gods i lasten. En hel del farligt gods som kommer från utlandet har också visat sig vara medvetet felmärkt och saknar skyddsbeskrivningar. Tullverket och räddningstjänsten anser att kontrollen bör utvidgas när det gäller farligt gods. Man beräknar att antalet transporter av farligt gods också kommer att öka kraftigt.

Många stockholmare hyser stor oro över allt farligt gods som transporteras genom staden.

Jag vill därför fråga kommunikationsministern:

- 1 Vilka åtgärder avser regeringen vidta för att minimera såväl antalet transporter av farligt gods på våra vägar som riskerna vid dessa transporter?
- 2 Är regeringen beredd att föreslå några särskilda åtgärder för att minska transporter av farligt gods inom Stockholms stad?

8 § Meddelande om frågor

Meddelades att följande frågor framställdes

den 2 februari

1987/88:320 av tredje vice talman *Bertil Fiskesjö* (c) till utbildningsministern om antagningen av iranier till läkar- och tandläkarutbildning:

För några år sedan förbereddes i vårt land kontraktsutbildning av iranska tandläkare och läkare åt Khomeiniregimen. Dessa planer stoppades efter protester i riksdagen. Sverige borde inte hjälpa till med att fylla ut vakanserna efter alla dem som regimen fängslat, avrättat eller jagat i landsflykt.

Nu visar det sig att tillströmningen av iranier till den ordinarie utbildningen i de eftertraktade ämnena ökat mycket kraftigt. Således skall exempelvis – enligt uppgifter i pressen – vid vårens antagning till tandläkarhögskolorna 75 av de 123 nya utbildningsplatserna ha besatts av iranier.

Med anledning av detta vill jag fråga utbildningsministern:

Vilka förklaringar finns det enligt utbildningsministern till den stora antagningen av iranier nu till de tidigare planerade men inställda utbildningarna av iranier?

1987/88:321 av *Knut Wachtmeister* (m) till statsrådet Bengt K Å Johansson om slopande av omsättningsskatten på valutautlänningars handel med svenska aktier:

Avser statsrådet att för vårriksdagen framlägga en proposition om slopandet av omsättningsskatten på valutautlänningars handel med svenska aktier?

1987/88:322 av *Jan Jennehag* (vpk) till utrikesministern om handläggningen av visumansökningar:

Uppgifter cirkulerar bland iranska flyktingar i Sverige om svenska ambassadens i Teheran långa handläggningstider vid ansökan om visum till Sverige.

Är tiden för att behandla en ansökan om visum avsevärt längre i Teheran än vid andra svenska ambassader, och vad planerar utrikesministern i så fall göra för att förkorta tiden mellan ansökan och beslut?

1987/88:323 av *Karin Ahrland* (fp) till justitieministern om möjligheten för förföljda kvinnor att byta personnummer:

Prot. 1987/88:60
2 februari 1988

Meddelande om interpellation

Problemet med misshandlade kvinnor som förföljs av sina f. d. män har upprepade gånger uppmärksammats i massmedia, senast i en artikelserie i Expressen. Hittills har dock inte tillräckliga åtgärder vidtagits för att de skall kunna leva i trygghet – i förvisningen om att deras förföljare inte skall kunna hitta dem. I höstas justerades visserligen vissa sekretessregler i detta syfte. Riksdagen avlog emellertid också förslag från folkpartiet om att förföljda kvinnor skulle få byta personnummer i extrema situationer av det här slaget. De senaste dagarna har två statsråd uttalat sig i frågan. Finansministern har enligt uppgifter i massmedia uttalat sig för att en enskild kvinna skall få byta personnummer. Justitieministern uttalade sig dagen efter betydligt mera restriktivt i principfrågan och anförde farhågor för att man på detta sätt skulle underlätta för skattebedragare.

Mot denna bakgrund vill jag fråga justitieministern:

Avser regeringen föreslå riksdagen att med ändring av beslutet i höstas underlätta för förföljda kvinnor att byta personnummer?

1987/88:324 av *Jan-Erik Wikström* (fp) till utbildningsministern om antagningen av iranier till vissa utbildningslinjer på högskolan:

Enligt uppgifter i massmedia upptas för närvarande 75 av de 123 nybörjarplatserna på tandläkarlinjen av iranska studerande. Även läkarlinjen och vissa civilingenjörslinjer har kunnat visa en markant ökning av antalet studerande från Iran. Det kan finnas anledning att analysera vad orsaken är till att iranska studerande i så hög grad har sökt sig till just dessa utbildningar. I första hand bör en studie göras över hur många de är och hur många som har beviljats politisk asyl.

Jag vill därför fråga utbildningsministern:

Hur många iranska studerande läser för närvarande på tandläkarlinjen, läkarlinjen och linjen för väg och vatten inom civilingenjörsutbildningen?

1987/88:325 av *Hadar Cars* (fp) till miljö- och energiministern om föreningarna i Östersjön:

Den 15–16 februari äger ett nytt möte rum i Helsingfors med Helsingforskommissionen i syfte att fortsätta kartläggningen av föreningarna i Östersjön. Det är t. ex. oklart om den svenska regeringen inför mötet beaktat planerna på en utbyggnad av fosforitbrytningen i Estland till omkring 20 miljoner ton årligen.

Mot denna bakgrund vill jag ställa följande fråga:

Kommer Sverige att ta några initiativ för att få garantier att denna utbyggnad inte bidrar till att ytterligare öka föreningen och förgiftningen av Östersjön?

Meddelande om frågor

I vårt samhälle befinner sig ett stort antal tonåringar i kriminalitet eller – till följd av drogmisshandlingar – i dess farozon.

Här måste samhället – innan det är för sent – bära sitt ansvar för dessa ungdomar. Ytterst handlar det om tvångsåtgärder. Tvångsomhändertagande kan och måste ske i vissa fall med placering i särskilda tillsynshem. Dessa möjligheter kommer troligen att utökas i samband med förestående ändringar i lagen om vård av unga.

Dessa särskilda tillsynshem – under landstingens huvudmannaskap – underkastas nu en omvälvande omstrukturering. Härigenom nedbringas drastiskt antalet platser. Akut risk föreligger att resultatet blir en besvärande obalans mellan behov av och tillgång till sådana platser.

Mot denna bakgrund vill jag ställa följande fråga:

Är statsrådet beredd att vidta åtgärder för att säkra tillgången till platser på de särskilda tillsynshemmen?

1987/88:327 av *Gullan Lindblad* (m) till försvarsministern om viss personalfråga inom försvaret:

ÖB:s stabsredaktör har gjort vissa uttalanden som ansetts mindre lämpade. Detta har föranlett ÖB att inför försvarskonferensen i Storlien – och inför massmedia – uttala att redaktören i fråga skall avskedas. Ärendet har inte ens föregåtts av ett samtal med den anställde, något som är i hög grad förvånande i arbetsrättsligt hänseende.

Jag vill i anledning av det skedda fråga försvarsministern:

Vilka åtgärder ämnar försvarsministern vidta för att försvarets högsta ledning skall uppfylla minimala arbetsrättsliga krav?

1987/88:328 av *Kerstin Keen* (fp) till utbildningsministern om en folkhögskoleutredning:

Våren 1987 gav ett enigt utbildningsutskott regeringen i uppdrag att tillsätta en folkhögskoleutredning. När ämnar utbildningsministern tillsätta denna utredning?

1987/88:329 av *Birthe Sörestedt* (s) till socialministern om de kommunala bostadstilläggen:

Med anledning av riksdagens beslut om ökat statsbidrag vad gäller de kommunala bostadstilläggen har det uppstått en del missförstånd. Bl. a. heter det i debatten att riksdagen skulle ha fastslagit de nya KBT-beloppen som ett slags minimibelopp och därmed hindrat kommunerna att själva höja sitt KBT härutöver. Vidare sägs det att riksdagen stöder en ojämlig syn på ensamstående pensionär jämfört med gifta och sammanboende.

Med anledning av de oklarheter som råder vill jag be socialministern att komma med ett klargörande.

9 § Kammaren åtskildes kl. 15.11.

In fidein

BERTIL BJÖRNSSON

/Olof Marcusson

Prot. 1987/88:60
2 februari 1988

Meddelande om frågor